

ΔΙΚΑΙΟ & ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

BUSINESS LAW INSIGHTS 2023

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
— ΜΑΪΟΣ 2023

Επίλυση διαφορών/
Ανάπτυξη/ Δημόσιες
συμβάσεις/ Ενέργεια/
Ακίνητα & επενδύσεις/
Επιχειρήσεις
& ανταγωνισμός/
Εργασιακές σχέσεις/
Κανονιστική
& δεοντολογική
συμμόρφωση

ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗ

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Νομικές πτυχές της χρηματοδότησης έργων υποδομής

Οι κίνδυνοι, οι αβεβαιότητες, οι θεσμικές εγγυήσεις, η πρόβλεψη εσόδων και όλο το περίπλοκο τοπίο των δανειακών συμβάσεων.

Η χρηματοδότηση έργων υποδομής διαφοροποιείται από τα κοινά δάνεια, καθώς η εξυπηρέτηση του δανεισμού βασίζεται στα έσοδα της λειτουργίας του έργου, χωρίς εγγυητική ευθύνη των ιδιοκτητών (μετόχων) των επενδυτικών φορέων. Αυτό επιβάλλει την επίτευξη αυξημένης βεβαιότητας για το ύψος και τον χρονισμό των μελλοντικών εσόδων και εξόδων του έργου, σε αξιόλογο χρονικό βάθος. Έτσι, οι συμβάσεις χρηματοδότησης έργων υποδομής εμφανίζουν συνήθως τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

Προηγείται εντατική προεργασία, με την εμπλοκή συμβούλων κατάλληλων ειδικοτήτων, για την αξιολόγηση των δεδομένων του έργου και τη διαμόρφωση/επαλήθευση προβλέψεων εσόδων (π.χ., κυκλοφοριακός φόρτος, κίνηση επιβατών, κ.λπ.) και εξόδων (π.χ., προϋπολογισμός κατασκευής/συντήρησης κατά τις συμβατικές προδιαγραφές).

Επιχειρείται αποτύπωση των κινδύνων και αβεβαιοτήτων που είναι σε θέση να ανατρέψουν τις σχετικές παραδοχές, με σημείο εκκίνησης τη «χαρτογράφηση» του συμβατικού και νομοθετικού πλαισίου παραχώρησης του δικαιώματος εκμετάλλευσης της υποδομής.

Επιδιώκεται η ειδική νομοθετική κύρωση της κρίσιμης σύμβασης παραχώρησης και η ύπαρξη θεσμικών εγγυήσεων (π.χ. ανεξάρτητης ρυθμιστικής αρχής) που δυσχεραίνουν τη δυνατότητα του Δημοσίου να μεταβάλει μονομερώς τους «κανόνες του παιχνιδιού» (π.χ. να μειώσει το ύψος των ρυθμιζόμενων εσόδων της υποδομής).

Τα συμβατικά κείμενα περιλαμβάνουν αναλυτικές και περιπτωσιολογικές ρυθμίσεις, προς μείωση της αβεβαιότητας για τις συνέπειες των γεγονότων που μπορούν εύλογα να προβλεφθούν. Οι ρυθμίσεις αυτές διασφαλίζουν πρωτευόντως τα συμφέροντα των δανειστών, αλλά συμβάλλουν παράλληλα στην ασφάλεια και την ποιότητα του έργου. Προβλέπεται έλεγχος όλων των χρηματοροών του έργου, η προτεραιότητα

Αλέξανδρος Κοσμόπουλος
Managing Partner, AKL

ανάλωσής τους, η δημιουργία αποθεματικών και ειδικές περιπτώσεις προεξόφλησης της χρηματοδότησης, κατ' αντιστοιχία προς το προφίλ κινδύνων που έχει διαγνωσθεί. Αναγορεύεται σε ειδικό συμβατικό μηχανισμό το χρηματοοικονομικό μοντέλο, ως κοινά αποδεκτό υπολογιστικό βοήθημα, που τροφοδοτείται με -επίκαιρες κάθε φορά- παραδοχές για την πορεία του έργου και επαληθεύει τη δυνατότητα εξυπηρέτησης του δανεισμού και τήρησης των περιοριστικών χρηματοοικονομικών δεικτών. Ειδικές ρυθμίσεις ισχύουν για τις απαιτούμενες ασφαλιστικές καλύψεις όλων των κατηγοριών, καθώς και για την τύχη τυχόν ασφαλιστικών αποζημιώσεων.

Οι εξασφαλίσεις σπανιότατα περιλαμβάνουν την ίδια την υποδομή (ανήκει -κατά κανόνα- στο Δημόσιο), αλλά καταλαμβάνουν τα δικαιώματα του φορέα εκμετάλλευσης από το συνολικό πλέγμα συμβάσεων του έργου (ιδίως αξιώσεις από τη σύμβαση παραχώρησης, τις συμβάσεις κατασκευής και λειτουργίας, τις ασφαλιστικές συμβάσεις). Απευθείας συμβάσεις των δανειστών με βασικούς αντισυμβαλλομένους του παραχωρησιούχου (π.χ. Δημόσιο, κατασκευαστής, ανάδοχος λειτουργίας) θέτουν προϋποθέσεις για τη συνέχιση του έργου παρά την επέλευση λόγου καταγγελίας της αντίστοιχης σύμβασης.

Οι κύριες δανειακές συμβάσεις συχνά μνημονεύονται ειδικά στη σύμβαση παραχώρησης, με στόχο τη θωράκιση των δικαιωμάτων των δανειστών (π.χ., είσπραξη αποζημιώσεων), ενώ ορίζεται η διαδικασία και οι συνέπειες τροποποίησής τους. Οι υποδομές αποτελούν εφελκυστικό οικονομικής ανάπτυξης, η οποία είναι διαρκέστερη εφόσον συνοδεύεται από εχέγγυα αειφορίας. Στην κατεύθυνση αυτή, συχνά προβλέπονται κίνητρα για την επίτευξη μη χρηματοοικονομικών στόχων (π.χ. μετρήσιμων επιδόσεων περιβαλλοντικής ευσυνειδησίας). Για την επιτυχή υλοποίηση χρηματοδοτήσεων υποδομών είναι κρίσιμη η συνδρομή νομικών συμβούλων με εξειδικευμένη εμπειρία. ♦

• INSIGHT | TRUST | PASSION •

aklawfirm.gr
Λεωφ. Βασιλίσσης Σοφίας 102, 115 28 Αθήνα
Τηλ. 210-3392600
info@aklawfirm.gr

